

1. UVOD

Ministrstvo za javno upravo je na podlagi sklepa vlade, številka: 01002-11/2008/5 z dne 16. december 2008 za proračunske uporabnike zbralo podatke, ki se nanašajo na sistemizacijo delovnih mest in primerjavo strukture delovnih mest po tarifnih razredih glede na obdobje pred prehodom na nov plačni sistem ter po prehodu na nov plačni sistem (obdobje julij – oktober 2008). Na podlagi zbranih podatkov je bilo mogoče strniti naslednje bistvene ugotovitve:

1. Število zasedenih delovnih mest se je v novem plačnem sistemu v javnem sektorju povečalo za 927. Število teh delovnih mest se je povečalo na področju izvajanja javnih služb (širši javni sektor), medtem ko se je v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti v povprečju to število zmanjšalo;
2. Število zasedenih delovnih mest direktorjev v javnem sektorju se je povečalo za 96 (92 v širšem javnem sektorju in 4 v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti);
3. Povečalo se je število zasedenih delovnih mest v tarifnih razredih VII/1 in VII/2, kar ima največji vpliv na finančne posledice. V tarifnem razredu VII/1 je bilo za 2472 več zasedenih delovnih mest, medtem ko je v tarifnem razredu VII/2 bilo za 1984 več zasedenih delovnih mest več kot pred prehodom na nov plačni sistem. Pri delovnih mestih v teh tarifnih razredih je v primerjavi z delovnimi mesti v ostalih tarifnih razredih zabeležen tudi največji indeks rasti za obdobje julij – oktober 2008 (111,5 za tarifni razred VII/1 in 105,0 za tarifni razred VII/2). Tudi v tem pogledu je največje odstopanje evidentirano pri javnih službah (širši javni sektor), kjer je znašal indeks za delovna mesta v tarifnem razredu VII/1 kar 125,6, medtem ko je za delovna mesta v tarifnem razredu VII/2 ta indeks znašal 106,1. V državnih organih in v upravah lokalnih skupnosti je isti indeks kazal, da se je število zasedenih delovnih mest v tarifnih razredih VII/1 in VII/2 ob prehodu v nov plačni sistem v povprečju celo zmanjšalo (indeks za delovna mesta v VII/1 je znašal 99,5 za VII/2 pa 98,0).

Spodnji tabeli prikazujeta rang dejavnosti javnega sektorja glede na največjo rast **števila zasedenih delovnih mest ob prehodu v nov plačni sistem** v tarifnih razredih VII/1 (Tabela 1) in VII/2 (Tabela 2), pri čemer rang 1. pomeni največjo rast, rang 10. pa najmanjšo rast.

Dejavnost javnega sektorja	Število zasedenih d.m. julij 2008	Število zasedenih d.m. oktober 2008	Indeks julij - oktober 2008	Rang
Pravosodni PU	325	357	109,9	10.
Vzgoja, izobraževanje in šport	4.284	5.757	134,4	5.
Zdravstvo	3.802	4.694	123,5	6.
Socialno varstvo	598	685	114,6	8.
Kultura	131	141	107,6	9.
Kmetijstvo in gozdarstvo	87	307	351,4	2.
Okolje in prostor	14	19	135,7	4.
Javni red in varnost	27	54	198,6	3.
Javni skladi na ravni države	39	45	115,4	7.
Javni skladi na ravni občin	4	20	500,0	1.

Tabela 1: tarifni razred VII/1

Dejavnost javnega sektorja	Število zasedenih d.m. julij 2008	Število zasedenih d.m. oktober 2008	Indeks julij - oktober 2008	Rang
Vladne službe	309	354	114,5	5.
Vzgoja, izobraževanje in šport	26.649	27.749	104,1	9.
Zdravstvo	2.624	2.827	107,7	8.
Socialno varstvo	1.027	1.332	129,6	2.
Kultura	1.533	1.558	101,6	10.
Raziskovalna dejavnost	829	912	110,1	7.
Malo gospodarstvo in turizem	74	90	121,5	3.
Javni red in varnost	8	9	112,5	6.
Agencije	324	390	120,6	4.
Obvezno socialno zavarovanje	316	632	200,1	1.

Tabela 2: tarifni razred VII/2

4. Odstopanja v smislu porasta števila zasedenih delovnih mest so bila evidentirana pri delovnih mestih v I. tarifnem razredu (indeks 600,0) in v VIII. tarifnem razredu (indeks 400,0) v ministrstvih in organih v sestavi ministrstev, v III. tarifnem razredu pri nevladnih proračunskih uporabnikih (drugih državnih organih kot jih opredeljuje 3. točka 6. člena ZJU) (indeks 666,7), v VIII. tarifnem razredu pri pravosodnih proračunskih uporabnikih (indeks 219,8), v IX. tarifnem razredu pri javnih agencijah (indeks 1200,0) in v VIII. tarifnem razredu na področju obveznega socialnega zavarovanja (indeks 3500,0). V zvezi s povečanjem števila zasedenih delovnih mest v VIII. tarifnem razredu velja opozoriti na 8. člen ZSPJS, na podlagi katerega so se delovna mesta, za katera se zahteva državni pravniški izpit in specializacija v zdravstvu uvrstila v VIII. tarifni razred. Sicer pa je na delovnih mestih, kjer so bili zabeleženi ekstremno visoki indeksi rasti zaposlenih relativno malo zaposlenih, zato to ni imelo bistvenega vpliva na finančne posledice uvedbe novega plačnega sistema.

Kot izhaja iz navedenega, so bila največja odstopanja v smislu višanja strukture delovnih mest v t.i. širšem javnem sektorju (zlasti javni zavodi), najmanjša oziroma brez pomena z vidika finančnih posledic pa na ravni občin in javnih skladov, katerih ustanoviteljice so občine in pri podskupini samoupravne narodne skupnosti, kjer ne beležimo nobenih razlik. Na podlagi analize je bilo ocenjeno, da bi za sam prehod v nov plačni sistem, če do višanja strukture delovnih mest ne bi prišlo, bilo porabljenih za približno 53 mio € manj finančnih sredstev. Narejena je bila zgolj ocena, koliko sredstev bi bilo porabljenih manj, če do višanje strukture delovnih mest ne bi prišlo, kar pa ne pomeni, da posamezna višanja strukture delovnih mest glede na nekatere objektivne okoliščine niso bila upravičena. O tem je zavzela stališče tudi Vlada Republike Slovenije na seji dne 17.12.2009 (sklep vlade, številka: 01002-3/2009/41 z dne 17.12.2009).

Z namenom ugotovitev razlogov višanja strukture delovnih mest glede na njihovo zahtevnost so bili izvedeni nadzori pri proračunskih uporabnikih, za katere so na podlagi zbranih podatkov in analize stanja nesporno bila ugotovljena odstopanja glede višanja strukture delovnih mest in

posledično dodatnih finančnih posledic. Povezava med številom zaposlenih na delovnih mestih v tarifnih razredih VII/1 in VII/2 in indeksom rasti za obdobje julij - oktober 2008 je pokazala, da je tovrstne nadzore bilo najprej treba opraviti pri največjih javnih zavodih s področja vzgoje, izobraževanja in športa, zdravstva, obveznega socialnega zavarovanja ter kmetijstva in gozdarstva.

Podatki vmesnega zbirnega poročila, ki ga je vlada obravnavala v mesecu juliju 2009 in ki vključuje tudi informacijo o analizi finančnih učinkov prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju, so pokazali, da je bil obvezni nadzor izveden pri 149 uporabnikih proračuna, v katerih je bilo zaposlenih 26.697 javnih uslužbencev.

Na podlagi opravljenih nadzorov prehoda v nov plačni sistem v letu 2009, se je vlada seznanila z informacijo o ključnih nepravilnostih, ugotovljenih v teh nadzorih in sprejela stališča glede odprave teh nepravilnosti (sklep vlade, številka: 01002-3/2009/41 z dne 17. 12. 2009). Ključne nepravilnosti so se nanašale na nepravilno prevedbo in posledično uvrstitev javnih uslužbencev v plačne razrede, obračun in izplačilo plač, razporejanje javnih uslužbencev na delovna mesta, za katera ne izpolnjujejo pogojev in v tej zvezi višanje strukture delovnih mest, ter na nepravilno povzemanje delovnih mest oziroma nazivov iz kolektivnih pogodb, ki ne veljajo za konkretno dejavnost (četrti odstavek 13. člena ZSPJS). Skladno z metodološkimi navodili za izvajanje nadzorov ni bilo treba izvesti nadzorov pri vseh proračunskih uporabnikih oziroma vseh javnih uslužbencih, vendar pa bi skladno s 5. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 01002-3/2009/29 z dne 30. 7. 2009 in stališči vlade glede odprave nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju št. 01002-3/2009/41 z dne 17. 12. 2009, morale ugotovitve vzorčnih nadzorov glede nepravilnosti biti upoštevane pri odpravi nepravilnosti pri vseh proračunskih uporabnikih in pri vseh javnih uslužbencih.

Ministrstvo za javno upravo je pripravilo poročilo o opravljenih obveznih nadzorih prehoda na nov plačni sistem v javnem sektorju pri uporabnikih proračuna po posameznih ministrstvih na podlagi sklepov Vlade RS, št. 01002-3/2009/6, z dne 2.4.2009, št. 01002-3/2009/13, z dne 9.6.2009, št. 01002-3/2009/29 z dne 30.7.2009, št. 01002-3/2009/41 z dne 17.12.2009 in št. 01002-3/2009/46 z dne 4.3.2010, ki ga je vlada obravnavala na seji dne 15.4.2010. Skupni finančni učinek zaradi odprave nepravilnosti na podlagi do takrat izvedenih nadzorov je znašal 2.982.971 mio € na letni ravni in se je nanašal izključno na odpravo dejansko ugotovljenih nepravilnosti pri proračunskih uporabnikih. Analiza finančnih učinkov prehoda na nov plačni sistem, s katero se je vlada seznanila v mesecu februarju 2009 je sicer pokazala, da finančni učinek višanja strukture delovnih mest (reorganizacij) ob prehodu v nov plačni sistem v celotnem javnem sektorju znaša cca 53 mio €, kar pa ne gre obravnavati kot nepravilnosti v absolutnem smislu, saj so višanja strukture delovnih mest bila v mnogih primerih objektivno pogojena (npr. ukinitve delovnih mest v nižjem tarifnem razredu, na katerem so javni uslužbenci opravljali naloge pred prehodom v nov plačni sistem, kar je posledično pomenilo razporeditev javnih uslužbencev na sorodna delovna mesta v višjem tarifnem razredu).

Ker je iz poročila izhajalo, da 5. točka Sklepa Vlade Republike Slovenije, številka: 01002-3/2009/29 z dne 30.07.2009 ni bila upoštevana v celoti, prav tako niso bila v celoti upoštevana stališča vlade glede odprave nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju, je vlada na seji dne 15.4.2010 sprejela sklep, številka: 01002-3/2009/54, ki v 2. točki določa, da Ministrstva v okviru svojih pristojnosti, upoštevaje 5. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 01002-3/2009/29 z dne 30.7.2009 in stališča glede odprave nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju št. 01002-3/2009/41 z dne 17. 12. 2009, zagotovijo odpravo vseh nepravilnosti pri vseh proračunskih uporabnikih in pri vseh zaposlenih ter o odpravi nepravilnosti, vključno s finančnimi učinki, poročajo Vladi Republike Slovenije najkasneje do 15. julija 2010 oziroma do tega roka predlagajo druge ukrepe za odpravo nepravilnosti.

Zbirni podatki poročila o opravljenih obveznih nadzorih prehoda na nov plačni sistem v javnem sektorju z dne 15.4.2010 so pokazali, da je bilo v obdobju prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju izvedenih 234 nadzorov pri proračunskih uporabnikih, pri katerih je zaposlenih 43.861.

Pregledanih je bilo 11.825 javnih uslužbencev, kar znaša 26,96 % vseh zaposlenih javnih uslužbencev pri proračunskih uporabnikih, v katerih je nadzor bil opravljen. Delež pregledanih javnih uslužbencev glede na vse zaposlene v javnem sektorju na dan 31.7.2008 znaša 7,66%. Finančni učinki odprave nepravilnosti so bili ocenjeni na 2,98 mio € na letni ravni, izključno iz naslova odprave nepravilnosti pri proračunskih uporabnikih, kjer so nadzori bili opravljeni.

Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. Vlade RS, št. 00403-1/2010/79 z dne 17.3.2011 naložila Ministrstvu za javno upravo, da jo s poročilom, ki bo vključevalo informacijo o dodatno opravljenih nadzorih v skladu s sklepom vlade z dne 15.4.2010, seznaniti mesec dni po sprejetju navedenega sklepa.

2. IZVEDENI OBVEZNI NADZORI PO PRORAČUNSKIH UPORABNIKI IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO PRORAČUNSKIH UPORABNIKI S FINANČNIMI UČINKI

Za izvajanje obveznih nadzorov so posamezni ministri ustanovili nadzorne komisije, ki so obvezne nadzore izvedle. V tabeli 3 so prikazani podatki o izvedenih nadzorih po nosilcih nadzora. Tabela vključuje število vseh opravljenih nadzorov v obdobju od prehoda na nov plačni sistem v javnem sektorju.

Tabela 1:

Šifra PU	Ministrstvo/vladna služba	Plačna skupina	Število izvedenih nadzorov pri uporabnikih proračuna
15369	Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko	I	1
16110	Ministrstvo za finance	I	3
19119	Ministrstvo za obrambo	I	13
20117	Ministrstvo za pravosodje	C	4
21113	Ministrstvo za gospodarstvo	I	11
23116	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	I	14
24112	Ministrstvo za promet	I	1
26115	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve	F, I	15
27111	Ministrstvo za zdravje	E	12
31119	Ministrstvo za javno upravo	C, J	32
32115	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo	D1, H	23
33111	Ministrstvo za šolstvo in šport	D, I	81
35114	Ministrstvo za kulturo	G	40
			250

Pregled proračunskih uporabnikov in števila zaposlenih v teh proračunskih uporabnikih, kjer je nadzor bil izveden (Tabela 2):

Tabela 2:

Posredni uporabniki proračuna pri katerih je bil izveden nadzor / število nadzorov	Število zaposlenih pri uporabniku proračuna	Število pregledanih pri nadzoru proračunskega uporabnika
Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko		
SKUPAJ	1	11

Posredni uporabniki proračuna pri katerih je bil izveden nadzor / število nadzorov		Število zaposlenih pri uporabniku proračuna	Število pregledanih pri nadzoru proračunskega uporabnika
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO			
SKUPAJ	11	362	362
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA PROMET			
SKUPAJ	1	22	22
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE			
SKUPAJ	12	15.135	2.058
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA FINANCE			
SKUPAJ	3	322	322
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT¹			
SKUPAJ	81	4454	2495
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO , ZNANOST IN TEHNOLOGIJO²			
SKUPAJ	5	9.994	2.608
PREGLEDANO			
SKUPAJ	18	2.554	652
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE			
SKUPAJ	4	488	145
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO			
SKUPAJ	13	617	384
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO			
SKUPAJ	32 ³	2250	977
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA KULTURO			
SKUPAJ	40 ⁴	2644	969
PREGLEDANO			
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE⁵			

¹ Ministrstvo za šolstvo in šport je dne 5.4.2011 sicer podalo poročilo o izvedenih dodatnih nadzorih nad prehodom na nov plačni sistem pri osmih posrednih proračunskih uporabnikih, a finančni učinki le-teh niso znani.

² Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je dne 2.11.2010 z dopisom št. 100-40/2008/136 obvestilo Ministrstvo za javno upravo, da bo do 30.11.2010 izvedlo ponovne nadzore v šestih raziskovalnih zavodih, finančni učinki izvedenih nadzorov še niso znani.

³ V primerjavi s prejšnjim poročilom je bil opravljen še en dodaten nadzor, sicer pa so s strani strokovne službe ministrstva bila izvedena usposabljanja oziroma predstavitve ugotovljenih nepravilnosti proračunskim uporabnikom s področja javne uprave z namenom zagotovitve odprave vseh nepravilnosti pri vseh proračunskih uporabnikih s tega področja.

⁴ V primerjavi s prejšnjim poročilom, je bilo opravljenih dodatnih sedem nadzorov (prejšnje poročilo 33 nadzorov)

⁵ Dne 5.4.2011 je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve poročalo, da nekateri zavodi, pri katerih je bil izveden dodaten nadzor nad prehodom na nov sistem plač, nepravilnosti še

Posredni uporabniki proračuna pri katerih je bil izveden nadzor / število nadzorov		Število zaposlenih pri uporabniku proračuna	Število pregledanih pri nadzoru proračunskega uporabnika
SKUPAJ PREGLEDANO	15	2763	896
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO ⁶			
SKUPAJ PREGLEDANO	14	1786	729

V primerjavi s prejšnjim vmesnim poročilom je bilo opravljenih dodatnih obveznih nadzorov 22, sedem jih je dodatno izvedlo Ministrstvo za kulturo, enega Ministrstvo za javno upravo, šest Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter osem Ministrstvo za šolstvo in šport.

Pregled izvedenih obveznih nadzorov in ugotovljenih finančnih učinkov kaže naslednje (Tabela 3):

Tabela 3:

	Število proračunskih uporabnikov na dan 31.7.2008	Število zaposlenih pri vseh proračunskih uporabnikih na dan 31.7.2008	Število proračunskih uporabnikov, pri katerih je bil izveden nadzor	Število zaposlenih pri vseh proračunskih uporabnikih, pri katerih je bil izveden nadzor	Število pregledanih pri nadzoru proračunskega uporabnika	Delež pregledanih javnih uslužbencev, zaposlenih pri proračunskih uporabnikih, kjer je nadzor bil izveden	Finančni učinki ugotovljenih nepravilnosti - bruto/bruto letno	Delež pregledanih javnih uslužbencev glede na število vseh zaposlenih javnih uslužbencev v javnem sektorju
SKUPAJ	1810	154.208	250	44.426	12.244	27,56%	3.070.778,00	7,94%

V obdobju od septembra 2008 do vključno aprila 2011 je bil nadzor od skupaj 1810 proračunskih uporabnikov izveden pri 250 proračunskih uporabnikih, kar pomeni pri približno 13,8% vseh proračunskih uporabnikov. Izmed 44.426 javnih uslužbencev, ki so zaposleni pri teh 250 proračunskih uporabnikih, je bilo v nadzorih pregledanih 12.244 javnih uslužbencev, kar znaša 27,56% vseh zaposlenih javnih uslužbencev pri proračunskih uporabnikih, v katerih je nadzor bil opravljen. Glede na skupno število zaposlenih v javnem sektorju, je bilo pregledanih 7,94% (12.244 od 154.208) javnih uslužbencev.

Skupni finančni učinek zaradi odprave nepravilnosti na podlagi izvedenih nadzorov znaša 3.070.778,00 € na letni ravni. Finančni učinek se nanaša izključno na odpravo dejansko ugotovljenih nepravilnosti pri proračunskih uporabnikih.

V primerjavi s Poročilom o opravljenih obveznih nadzorih prehoda na nov plačni sistem v javnem sektorju z dne 15.4.2010 se je skupni finančni učinek zaradi odprave nepravilnosti na

odpravljajo, prav tako pa so pristopili tudi k spremembam sistemizacije tam, kjer je odprava nepravilnosti tudi zahtevala, finančni učinki še niso znani.

⁶ Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je odpravilo nepravilnosti prenosa napredovanj v Zavodu za gozdove, ocena prihranka je 312.708,00 € na letni ravni.

podlagi izvedenih nadzorov sprva zmanjšal iz ocenjenih na 2,98 mio € na letni ravni na ocenjenih 2,75 mio € na letni ravni. Razliko, ki znaša 224.901 € na letni ravni je mogoče pojasniti na podlagi prejetih poročil Ministrstvo za delo, družino in socialne, Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstva za gospodarstvo in Ministrstva za kulturo, ki vključujejo spremenjeno oceno finančnih učinkov odprave nepravilnosti ugotovljenih pri nadzorih pri proračunskih uporabnikih.

Po prejetem dodatnem poročilu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pa skupni finančni učinek znaša 3.070.778,00 € , saj je potrebno prišteti še oceno prihranka, ki je nastala na podlagi odpravljenih nepravilnosti prenosa napredovanj v Zavodu za gozdove, in sicer 312.708,00 €. V primerjavi s Poročilom o opravljenih obveznih nadzorih prehoda na nov plačni sistem v javnem sektorju z dne 15.4.2010 se je torej skupni finančni učinek zaradi odprave nepravilnosti na podlagi izvedenih nadzorov zvišal iz ocenjenih 2,98 mio € na letni ravni na ocenjenih 3,07 mio € na letni ravni.

Ministrstva so v okviru svojih pristojnosti, upoštevaje 5. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 01002-3/2009/29 z dne 30. 7. 2009 in stališča glede odprave nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju št. 01002-3/2009/41 z dne 17. 12. 2009, poročala o naslednjih ugotovitvah glede odprave nepravilnosti pri proračunskih uporabnikih iz njihovega delovnega področja:

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je dne 2.11.2010 z dopisom št. 100-40/2008/136 obvestilo Ministrstvo za javno upravo, da bo do 30.11.2010 izvedlo ponovne nadzore v šestih raziskovalnih zavodih, finančni učinki izvedenih nadzorov še niso znani.

Dne 4.4.2011 je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo z dopisom 011-27/2009/29 ponovno poročalo, da so v šestih zavodih opravili ponovni nadzor, poročila o ugotovljenih nepravilnostih pa so posredovali tudi na Ministrstvo za javno upravo. Zavodi so Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo obvestili, da so nepravilnosti že odpravili, finančni učinki še niso znani.

Nadzor nad prehodom na nov plačni sistem je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo opravilo tudi na Agenciji za tehnološki razvoj, kjer je ugotovilo nepravilnosti, le-te pa je kasneje identificiralo tudi Računsko sodišče RS v sklopu revizije pravilnosti in smotrnosti poslovanja agencije. Računsko sodišče je v svojem končne poročilu, objavljenem dne 28.12.2010 na spletni strani računskega sodišča zahtevalo, da agencija nepravilnosti odpravi v roku 90 – ih dni od prejema revizijskega poročila.

Ministrstvo za kulturo je poročalo, da je opravilo nadzor v 40 javnih zavodih in pregledalo 969 javnih uslužbencev (v primerjavi z končnim poročilom je ministrstvo izvedlo dodatnih 7 nadzorov). Navedlo je, da so bila vodstva s strani ministrstva opozorjena in pozvana, da odpravijo ugotovljene ali verjetne napake, ter da poročila o odpravljenih napakah prihajajo z zamudo in postopno.

V JZ RTV Slovenije je odpravljanje napak še v teku, zato ministrstvo ne navaja novih finančnih ocen posledic.

Ministrstvo za pravosodje je poročalo, da so finančni učinki odprave nepravilnih uvrstitev v plačne razrede po posameznih proračunskih uporabnikih že odpravljene. Navedlo je, da so bila javnim uslužbencem, pri katerih je prišlo do napačne uvrstitve v plačni razred na podlagi 3.a člena ZSPJS, izdana obvestila in aneksi h pogodbam o zaposlitvi z določitvijo pravilne plače.

Ministrstvo za šolstvo in šport je poročalo, da so jim javni zavodi, pri katerih je bil izveden nadzor prehoda v nov plačni sistem poročali, da so ugotovljene nepravilnosti odpravili. S tem štejejo, da so odpravljeni tudi finančni učinki ugotovljenih nepravilnosti. Ponovno so poudarili,

da učinek ugotovljenih in odpravljenih nepravilnosti pri prehodu v nov plačni sistem zaradi načina financiranja nima vpliva na maso sredstev, ki jih ministrstvo zagotavlja za delovanje javnih zavodov.

Ministrstvo za šolstvo in šport je dne 5.4.2011 podalo poročilo o izvedenih dodatnih nadzorih nad prehodom na nov plačni sistem pri osmih posrednih proračunskih uporabnikih, a finančni učinki le-teh niso znani.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je poročala, da so ugotovljene nepravilnosti odpravljene ter, da v skladu s 5. točko sklepa vlade RS 01002-3/2009/2009/29 z dne 30.7.2009, od javnih uslužbencev niso zahtevali preveč izplačanih plač.

Ministrstvo za promet je poročalo, da je izdalo sklep na podlagi katerega je morala Agencija za železniški promet RS (AŽP) pripraviti spremembo pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Na podlagi prej navedenega je AŽP pripravila Pravilnik o spremembi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, številka: 014-2/2009/11, ki ga je Svet agencije s sklepom sprejel na svoji 29. seji dne 27.10.2009, in h kateremu je Vlada RS podala soglasje s sklepom, številka: 10003-37/2009/7 z dne 05.01.2010 in z dnem 01.07.2010 in z uslužbenci, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, sklenila nove pogodbe o zaposlitvi. S tem so v celoti odpravili vse nepravilnosti, ki so bile ugotovljene v nadzoru prehoda v nov plačni sistem.

Ministrstvo za finance je poročalo, da ob prehodu na nov plačni sistem iz njihove pristojnosti ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti. Ugotovljene nejasnosti pri uporabnikih proračuna, pri katerih je bil opravljen nadzor so bile bolj tehnične narave oziroma povezane s samim postopkom prehoda v nov plačni sistem, kar ni vplivalo na plače javnih uslužbencev. Ministrstvo na podlagi prej navedenega torej ni odpravljalo nobene nepravilnosti pri proračunskih uporabnikih in kot posledica tega ni finančnih učinkov odprave nepravilnosti.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je poročalo, da je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) vse nepravilnosti odpravil z izdajo novih pogodb o zaposlitvi oziroma aneksov h pogodbam o zaposlitvah, ki so bili vsi podpisani.

Ministrstvo bo predlagalo Ministrstvu za finance, da se delež financiranja za ZPIZ letno zniža v višini prihranka zaradi odprave nepravilnosti pri prehodu na nov plačni sistem.

Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ) je v poročilu o odpravi nepravilnosti prehoda na nov plačni sistem z dne 14.7.2010 navedel, da je v zvezi z odpravo nepravilnosti pristopilo k spremembi akta o sistemizaciji. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest v ZRSZ je stopil v veljavo dne 1.7.2010, skladno z njim je ZRSZ ponudil javnim uslužbencem v podpis nove pogodbe o zaposlitvi, ki so začele učinkovati z dnem 1.7.2010.

Ministrstvo je pri sklepanju aneksa z dne 7.5.2010 k pogodbi ZRSZ znižalo sredstva za višino ugotovljenega prihranka zaradi odprave nepravilnosti pri prehodu na nov plačni sistem.

Jamstveni in preživninski sklad RS je v poročilu o odpravi nepravilnosti prehoda na nov plačni sistem navedel, da je do nepravilnosti prišlo pri dveh javnih uslužbencih, ter da sta bili obe nepravilnosti že odpravljene.

Ministrstvo je javne zavode na področju socialnega varstva nekajkrat pozvalo k odpravi nepravilnosti ob prehodu na nov plačni sistem ter jih opozorilo, da bo v primeru neupoštevanja sklepov Vlade RS izvedlo ustrezne sankcije, predvsem pa posrednim proračunskim

uporabnikom ob sklepanju pogodb o financiranju ne bo zagotavljalo sredstev v višini, ki predstavlja neupravičen strošek plač zaradi napačne prevedbe. Ministrstvo bo izvedlo in razširilo nadzore v zavodih. Rok za dopolnitve oziroma spremembe sistemizacij in oddajo natančnega poročila je o izvedenih ukrepih, skupaj s finančnimi učinki v zavodih je 20.8.2010, in sicer za tiste zavode, v katerih za odpravo nepravilnosti ni potrebno spreminjati sistemizacije, oziroma do 15.9.2010 za zavode, kjer je za odpravo nepravilnosti potrebna sprememba sistemizacije. Po prejemu poročil bo ministrstvo opravilo analizo le teh in o ugotovitvah ter ukrepih poročalo Ministrstvu za javno upravo in Vladi RS.

Iz zgoraj napisnega izhaja, da so proračunski uporabniki nad katerimi je ministrstvo opravljajo nadzor, razen dela zavodov na področju socialnega varstva, uspešno odpravili nepravilnosti do katerih je prišlo pri prehodu na nov plačni sistem.

Sicer pa Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve še vedno opravlja obvezne nadzore pri nekaterih proračunskih uporabnikih.

Dne 5.4.2011 je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve poročalo, da nekateri zavodi, pri katerih je bil izveden dodaten nadzor nad prehodom na nov sistem plač, nepravilnosti še odpravljajo, prav tako pa so pristopili tudi k spremembam sistemizacije tam, kjer je odprava nepravilnosti tudi zahtevala.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je poročalo, da so bile nepravilnosti odpravljene v devetih od desetih zavodov v katerih so bile nepravilnosti ugotovljene.

Navedlo je, da Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) še ni pristopil k izdaji ustreznih aktov za odpravo nepravilnosti in posledično pravnega obračuna plač javnih uslužbencem. Ministrstvo je ZGS ponovno določilo nov skrajni rok za odpravo vseh nepravilnosti, to je do 5.9.2010, v nasprotnem primeru pa bo v skladu s 4. sklepom Vlade RS št. 01002-3/2009/41, z dne 17.12.2009 uvedlo postopek ugotavljanja odgovornosti pravosodnih organov.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je dne 6.4.2011 ponovno poročalo, da je Zavod za gozdove naknadno odpravil nepravilnosti v zvezi s prenosom napredovanj, v primeru, ko je bil delavec ob prevedbi razporejen na zahtevnejše delovno mesto, kot ga je zasedal pred prevedbo.

S tem v zvezi je Zavod za gozdove izdal nove anekse k pogodbam o zaposlitvi 231 javnim uslužbencem, finančni učinek le-teh pa je 26.058,97 € na mesečni ravni, in skupno 312.708,00 € na letni ravni.

Ministrstvo za gospodarstvo je poročalo, da ugotovljene nepravilnosti pri osebah javnega prava, za katere je stvarno pristojno ministrstvo, še niso v celoti odpravljene. Osebe javnega prava so v večini odpravile ugotovljene nepravilnosti. Sedem oseb javnega prava je v celoti nepravilnosti odpravilo, v Slovenskem podjetniškem skladu nadzorna komisija nepravilnosti pri prehodu na nov plačni sistem ni ugotovila, 2 osebi javnega prava pa nepravilnosti še odpravljata. Ministrstvo za Agencijo za pošto in elektronske komunikacije RS (v nadaljevanju: APEK) od 15. 9. 2009 dalje, ko je prešla pod pristojnost Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ni več spremljalo, ali je APEK ugotovljene nepravilnosti v celoti odpravila.

Že v zvezi s pripravo prejšnjega poročila je ministrstvo posredovalo tudi oceno finančnih učinkov ugotovljenih oziroma ocenjenih nepravilnosti brez Slovenske turistične organizacije (v nadaljevanju: STO). V primeru STO je bilo ugotovljeno, da je treba v dveh primerih najprej rešiti nezakonito stanje in neurejen delovnopравни status iz leta 2007, šele nato bo možno natančno opredeliti zakonitost izvedbe prehoda na nov plačni sistem oziroma pravilnost prevedbe nominalnega zneska osnovne plače javnega uslužbenca, ostale nepravilnosti je STO v celoti odpravilo. Na podlagi poročila oziroma obvestila STO, št. 192/2010-DP/VG z dne 15. 6. 2010 in

št. 202/2010-DP/VG z dne 21. 6. 2010, ter posredovane dokumentacije, je bilo, kljub neurejenem delovnopravnem statusu iz leta 2007, ugotovljeno, da je STO prehod na nov plačni sistem v obeh primerih izvedel pravilno in v skladu z določbami Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ter v skladu s sklepom Vlade Republike Slovenije in sprejetimi stališči, št. 01002-3/2009/41 z dne 17. 12. 2009.

V primeru Agencije za radioaktivne odpadke (v nadaljevanju: ARAO) pa je bilo ugotovljeno, da mora ARAO odpraviti še nepravilnosti glede nezakonito določenega položajnega dodatka in glede napačne prevedbe delovnih mest zaradi nepravilnega povzemanja delovnih mest iz drugih kolektivnih pogodb oziroma zaradi neustrezne plačne skupine, kar pomeni sprejetje sprememb Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Agencije za radioaktivne odpadke ter sprememb Pravilnika o plačah, druge nepravilnosti oziroma nejasnosti pa je ARAO odpravila. Iz obvestila ARAO, št. 315/100616-BS z dne 16. 6. 2010, je razvidno, da je ARAO nepravilnosti, vezane na nezakonito določen položajni dodatek in napačno prevedbo delovnih mest zaradi nepravilnega povzemanja delovnih mest iz drugih kolektivnih pogodb oziroma zaradi neustrezne plačne skupine, odpravila. Z dnem 23. 6. 2010 so bile namreč sprejete spremembe Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Agencije za radioaktivne odpadke ter spremembe Pravilnika o plačah in na tej podlagi potem izdani ustrezni individualni akti o zaposlitvi, s katerimi so bile dokončno odpravljene vse nepravilnosti. Nepravilno določen položajni dodatek so ukinili s sklepom, z uslužbenci pa se poskuša doseči tudi dogovor v skladu s tretjim odstavkom 3. a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Ministrstvo za zdravje je poročalo, da je dne 16.3.2010 pozvalo vse javne zdravstvene zavode, da jim poročajo o ugotovljenih nepravilnostih prehoda v nov plačni sistem ob upoštevanju navodil in stališč Ministrstva za zdravje ter Ministrstva za javno upravo, kot tudi Informacije o ključnih nepravilnostih, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v javnem sektorju, s stališči Vlade RS za odpravo nepravilnosti, ki jo je dne 17.12.2009 objavila Vlada RS in s katero so vse javne zdravstvene zavode tudi seznanili v dopisu z dne 24.12.2009.

Na podlagi poziva je ministrstvo pridobilo od zdravstvenih ustanov SB Celje, Center za zdravljenje bolezni otrok Stična, Inštitut za rehabilitacijo, Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna in Ortopedska bolnišnica Valdoltra poročilo, da niso ugotovili nobenih nepravilnosti. SB Jesenice, UKC Maribor, Bolnišnica Sežana in Bolnišnica Topolšica, kljub pozivu niso poročali o nepravilnostih in njihovi odpravi. Iz poslanih poročil je razvidno, da so se nepravilnosti pojavljale v večini bolnišnic. Ministrstvo navaja, da glede uporabe 3.a člena ZSPJS ugotavlja, da v večini zavodov ni prišlo do sklepanja sporazumov glede vračila preveč ali premalo izplačanih plač, z navedbo, da sklep Vlade št. 01002-3/2009/29 z dne 30.7.2009, tega ne zahteva.

Naslednji zdravstveni domovi, in sicer ZD Gornja Radgona, ZD Krško, ZD Laško, ZD Lenart, ZD Ljutomer, ZD Ormož, ZD Slovenska Bistrica, ZD Slovenske Konjice in ZD Vrhnika so poročali, da ni bilo ugotovljenih nepravilnosti razen še vedno nerešeno razporejanje na zobozdravstvene asistente. ZD Brežice, ZD Dravograd, ZD Piran, ZD Radeče, Reševalna služba Koroške, ZD Ravne na Koroškem, ZD Šmarje pri Jelšah in ZD Žalec, kljub pozivu niso poročali o nepravilnostih in njihovi odpravi. Ministrstvo je navedlo, da iz poslanih poročil zdravstvenih domov in že opravljenih nadzorov ugotavlja, da je do nepravilnosti pri prevedbi in kasneje pri napredovanjih prišlo v večini zdravstvenih domov. Pogosto ugotovljena nepravilnost je neupravičeno višanje strukture delovnih mest pri administrativnih delavcih (kadrovska in računovodska področje), z obrazložitvijo, da so bili ti delavci v času pred in po prevedbi prekomerno obremenjeni. V zavodih takšno ravnanje pojasnjujejo s 14. členom ZSPJS.

Ministrstvo navaja, da poročila o ugotovljenih in odpravljenih nepravilnostih ni posredovala le Lekarna Velenje, je pa večina lekarn poročala, da nepravilnosti niso bile ugotovljene, tudi tam,

kjer so bile opravljene revizije zunanjih revizijskih hiš.

Zavodi za zdravstveno varstvo in ostali JZZ so vsi poročali o nepravilnostih, vendar jih je bilo ugotovljenih le nekaj.

Ministrstvo za obrambo je poročalo, da ugotavlja, da zavodi niso izvedli takih aktivnosti, ki bi imele za posledico finančni učinek. Javni zavodi s področja gasilsko reševalne dejavnosti so v poročilih poročali le o odpravi tehnično administrativnih napak, ki pa niso prinesle nikakršnih finančnih posledic.

Ministrstvo za okolje in prostor je poročalo, da je izvedlo nadzore na podlagi dopisa v javnih zavodih s področja naravovarstvenega področja, ki so v njihovi pristojnosti. V nadzoru oziroma izvedbeni kontroli pravilnosti prevedb v plačni sistem na dan 1.8.2008 je bilo opravljenih 110 prevedb plač javnih uslužbencev od skupno 172 izvedenih prevedb plač javnih uslužbencev. Nepravilnosti glede prevedenih in uvrščenih plačnih razredov javnih uslužbencev niso bile ugotovljene.

Kot izhaja iz prejetih poročil, so ministrstva v zvezi z realizacijo sklepa vlade številka: 01002-3/2009/54 z dne 15.4.2010 in posledično realizacijo 5. točke sklepa vlade, številka: 01002-3/2009/29 z dne 30. 7. 2009, izvedla potrebne aktivnosti v smislu odprave vseh nepravilnosti pri vseh proračunskih uporabnikih in vseh javnih uslužbencih. Izvedeni so bili dodatni nadzori, organizirana usposabljanja oziroma sestanki s pristojnimi akterji, na katerih je bilo pojasnjeno, na kakšen način je treba odpraviti vse nepravilnosti v zvezi z izvedbo prehoda v nov plačni sistem. Na podlagi prejetih poročil ni mogoče ugotoviti, ali so vse nepravilnosti v celotnem javnem sektorju bile dejansko opravljene, zato je v nadaljnjih postopkih izvajanja nadzora v skladu s 43. členom ZSPJS, kot tudi inšpekcijskega nadzora na podlagi 43.a člena ZSPJS, posebno pozornost treba nameniti tudi nadzoru samega prehoda v nov plačni sistem.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Na podlagi poročanja ministrstev glede odprave nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem v obdobju od septembra 2008 do vključno aprila 2011, je mogoče izpostaviti naslednje sklepne ugotovitve:

1. Analiza finančnih učinkov prehoda v nov plačni sistem na podlagi zbranih podatkov za obdobje julij – oktober 2008 je pokazala, da je ob prehodu v nov plačni sistem prišlo tudi do višanja strukture delovnih mest (reorganizacij), kar dejansko ni bil namen uvedbe novega plačnega sistema. Na podlagi navedene analize je bilo ocenjeno, da bi v primeru, da do višanja strukture delovnih mest ne bi prišlo, za prehod v nov plačni sistem bilo porabljenih cca 53 mio € manj finančnih sredstev. Z namenom ugotovitve dejanskih razlogov višanja strukture delovnih mest in verifikacije ocene porabljenih sredstev iz tega naslova, so na podlagi 43. člena ZSPJS bili izvedeni številni nadzori prehoda v ta sistem. Na ta način je bilo ugotovljeno, ali je šlo pri višanju strukture delovnih mest dejansko za nepravilnosti oziroma zlorabo zakonskih določb v zvezi s prehodom v nov plačni sistem javnega sektorja ali pa je tovrstno višanje zahtevnosti delovnih mest bila posledica objektivnih okoliščin (npr. zaradi ukinitve delovnega mesta v nižjem tarifnem razredu je bilo treba sistemizirati po vsebini primerljivo delovno mesto v višjem tarifnem delovnem mestu). V veliki večini primerov je višanje strukture delovnih mest bila posledica objektivnih okoliščin, vezanih na izvajanje normativnega okvirja novega plačnega sistema, zato se je izkazalo, da ocena porabljenih sredstev v višini 53 mio € nima zveze z nepravilnostmi oziroma zlorabami prehoda v nov plačni sistem javnega sektorja.
2. Nadzor je od skupaj 1810 proračunskih uporabnikov bil izveden pri 250 proračunskih

uporabnikov, kar pomeni pri približno 13.8% vseh proračunskih uporabnikov. Izmed 44.426 javnih uslužbencev, ki so zaposleni pri teh 250 proračunskih uporabnikih, je bilo v nadzorih pregledanih 12.244 javnih uslužbencev, kar znaša 27,56% vseh zaposlenih javnih uslužbencev pri proračunskih uporabnikih, v katerih je nadzor bil opravljen. Glede na skupno število zaposlenih v javnem sektorju, je bilo pregledanih 7,94% (12.244 od 154.208) javnih uslužbencev.

3. Ključne nepravilnosti, ugotovljene v nadzorih prehoda v nov plačni sistem se nanašajo na nepravilen obračun oziroma izplačilo plače, nepravilno prevedbo in uvrstitev v plačni razred, razporejanje javnih uslužbencev brez izpolnjevanja pogojev glede izobrazbe na zahtevnejša delovna mesta, kar je povezano z višanjem strukture delovnih mest in napačno povzemanje delovnih mest iz drugih kolektivnih pogodb. Odprava nepravilnosti, ugotovljenih na podlagi izvedenih nadzorov, pomeni skupni finančni učinek v višini 3,07 mio € na letni ravni.

4. Na podlagi tega poročila je mogoče sklepati, da so pristojna ministrstva realizirala sklep vlade, številka: 01002-3/2009/54 z dne 15. 4.2010. Izvedeni so bili bodisi dodatni nadzori pri proračunskih uporabnikih bodisi usposabljanja oziroma sestanki s pristojnimi osebami proračunskih uporabnikov, na katerih so, upoštevaje stališča vlade o odpravi nepravilnosti, ugotovljenih v nadzorih prehoda v nov plačni sistem in zgoraj citirani sklep vlade, v okviru svojih pristojnosti zagotovili, da se nepravilnosti pri vseh proračunskih uporabnikih in pri vseh javnih uslužbencih odpravijo. V poročilu ni bilo mogoče zagotoviti natančnega podatka o tem, ali so vsi proračunski uporabniki dejansko odpravili vse nepravilnosti, zato bo v nadaljnjih postopki, zlasti inšpekcijskega nadzora na podlagi 43. a člena ZSPJS, posebno pozornost treba nameniti tudi ugotavljanju zakonitosti izvedbe samega prehoda v nov plačni sistem. Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-N; Uradni list RS, št. 59/10) je bil zakon dopolnjen z določbami, ki urejajo inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb ZSPJS in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, kolektivnih pogodb ter splošnih aktov delodajalca. Inšpekcijski nadzor izvajajo inšpektorji za plače v javnem sektorju v okviru že obstoječega inšpektorata za javno upravo, ki deluje kot organ v sestavi Ministrstva za javno upravo. Navedene spremembe zakona bodo ob ohranitvi 43. člena ZSPJS, ki ureja strokovni oziroma upravni nadzor, pomembno prispevale k ugotavljanju kršitev, tudi v zvezi s samo izvedbo prehoda v nov plačni sistem, in sankcioniranju kršiteljev.